

Miljøgodkendelse

Udvidelse af svineproduktion

Hygumvej 6, 6760 Ribe

4.9.2018

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 18/11190

Sagsansvarlig: Cha8

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
GODKENDELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER.....	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIKT	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE	10
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
INDLEDNING	12
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	12
Husdyrbrugets beliggenhed	12
Driftsbygninger	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	16
Foder	17
Husdyrgødning	17
Energi- og vandforbrug	18
Olie og kemikalier	19
Affald	20
Spildevand/restvand	20
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	21
Lugt	21
Støj og rystelser	23
Støv, fluer og skadedyr	26
Lys.....	26
Driftsforstyrrelser og uheld.....	27
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR.....	28
Landskab og kulturmiljø	28
Ammoniakpåvirkning af naturområder	30
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	35
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	37
OPHØR.....	41
ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	42
BEMÆRKNINGER I FORBINDELSE MED INDLEDENDE ANNONCERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	42
SAMLET VURDERING.....	42
HØRING	42
AFGØRELSE	42
BILAG 1	43
BILAG 2	46
BILAG 3	51

Indledning

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Hygumvej 6, 6760 Ribe i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

På baggrund af ansøgningen inklusiv den udarbejdede miljøkonsekvensrapport har Esbjerg Kommune foretaget en samlet vurdering af ansøgningen. Denne vurdering fremgår af afsnittet *miljøteknisk beskrivelse og vurdering*. Af afsnittet fremgår også en begrundelse for de stillede vilkår.

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 30 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Godkendelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at svinebruget på Hygumvej 6, 6760 Ribe kan udvides som ansøgt.

Godkendelsen omfatter:

- En udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde. Produktionsarealet udvides fra 2.824 m² til 2.857 m².
- Etablering af en teltoverdækket gyllebeholder med et overfladeareal på 1.134 m² (4.500 m³) i det åbne land.

Godkendelsen meddeles efter § 16a i lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Godkendelsen gives til husdyrbruget beliggende Hygumvej 6, 6760 Ribe, matrikel nr. 5 Hjortvad, Kalvslund m.fl. Ejendomsnummeret er 5610313399. Bedriftens CVR nr. er 28202911 og CHR nr. er 45000. Husdyrbruget ejes af Lauritz Ingvar Marius Lauritzen, Bjerreskovparken 58, 6760 Ribe og drives af Pedersminde, Hjortvadvej 11, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 203857. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Denne miljøgodkendelse erstatter miljøgodkendelsen meddelt af Esbjerg Kommune i juli 2016.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald-navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald 1	Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	659
	Slagtesvin, delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	470
Stald 2	Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67 %)	488
Stald 3	Slagtesvin, drænet gulv + spalter (33/67%)	707
Stald 4	Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	533

Indretning og drift

2. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.

3. Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

4. Overfladearealet af den nye gyllebeholder (bygning 7 jf. tabel 2), må maksimalt være 1.134 m².
5. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
6. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Energi- og vandforbrug

7. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
8. Ventilationsanlægget skal kontrolleres 1 gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

9. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
10. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
11. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

12. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
13. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

- Den nye gyllebeholder (bygning 7 jf. kort 2) skal have fast overdækning. (Efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes igen umiddelbart efter). Skader på den faste overdækning skal repareres, således overdækningen er helt tæt.

Lugt

- Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Transport

- Til- og frakørsel i forbindelse med levering/afhentning af flydende husdyrgødning til/fra husdyrbrugets to eksisterende gylleholdere (bygning 5 og 6 jf. kort 2) skal ske via indkørsel C jf. kort 2.

Støj

- Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

- Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
- Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at doku-

mentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Spildevand

20. Der skal etableres en mindre jordvold (maks. 0,5 m højde over terræn) på matr. nr. 158 Hjortvad, Kalvslund, der sikrer at overfladevand fra gyllebeholderen inkl. udenomsarealer nedsives på matriklen. Alternative foranstaltninger kan benyttes, hvis de forinden er oplyst og accepteret af Esbjerg Kommune.

Støv

21. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

22. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
23. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Landskabelige værdier

24. Den eksterne gyllebeholder skal placeres som skitseret på kort 3.
25. Gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er i drift. Esbjerg Kommune sørger for, at vilkåret bliver tinglyst på ejendommen.
26. Der skal etableres skærmende beplantning omkring gyllebeholderen kun afbrudt af en til- og frakørsel mod øst som skitseret på kort 5. Beplantningen skal udføres som 5-rækket læhegn bestående af hjemmehørende danske træer og buske, hvor den inderste række skal bestå af en hurtigvoksende træart som f.eks. Salix Alba, Saba eller Gråpoppel.
27. Den inderste række træer skal fjernes, når den øvrige beplantning er kommet op og skærmer for beholderen.
28. Det afskærmende beplantningsbælte skal til enhver tid bevares og vedligeholdes, og om fornødent fornyes, så længe gyllebeholderen er placeret på stedet.
29. Gyllebeholderen skal graves så langt ned i jorden som muligt.

Uheld

30. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Ophør

31. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018). Øvrige relevante godkendelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Udgifterne til tinglysning skal dækkes af ejendommens ejer. Afgiften er for tiden 1.660 kr. Når Esbjerg Kommune anmoder tinglysningskontoret om at foretage tinglysning, vil ansøger modtage et girokort, der bedes anvendt til betaling af tinglysningen.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 10. september 2018 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. husdyrbruglovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrbruglovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, hvor man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 8. oktober 2018 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrbruglovens § 90.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Udnyttelse af godkendelsen

Miljøgodkendelsen indeholder opførelse af byggeri uden tilknytning til ejendommens hidtidig bebyggelsesarealer. Derfor kan du jf. § 81 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., først udnytte godkendelsen efter klagefristens udløb.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning, således at godkendelsen først kan udnyttes når Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse, hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Hygumvej 6, 6760 Ribe har søgt om at udvide dyreholdet i eksisterende bygninger samt etablere en gyllebeholder i det åbne land.

Denne del af godkendelsen indeholder en nærmere beskrivelse af det ansøgte og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i ansøgningen inklusiv miljøkonsekvensrapporten samt de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Pedersminde, Hjortvadvej 11, 6760 Ribe ønsker at udvide sin svinebesætning på Hygumvej 6, 6760 Ribe i eksisterende bygninger samt mulighed for at etablere en gyllebeholder med teltoverdækning i det åbne land. Beholderen etableres ca. 800 m nordvest for eksisterende bygningsmasse.

På vegne af ansøger har SvineRådgivningen den 13. april 2018 indsendt ansøgning om miljøgodkendelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen er der også indsendt en miljøkonsekvensrapport. Da husdyrbrugets samlede antal af stipladser til slagtesvin overstiger 2.000 udgør husdyrbruget et IE-brug.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 203857 og er version 6. Ansøger har indsendt et fiktivt ansøgningsskema, der tager højde for den situation, at beholderen ikke opføres (skema nr. 204876). Hvor ikke er angivet nedenfor er der taget udgangspunkt i skema nr. 203857, da dette skema er "worst-case" ift. at overholde beskyttelsesniveauerne.

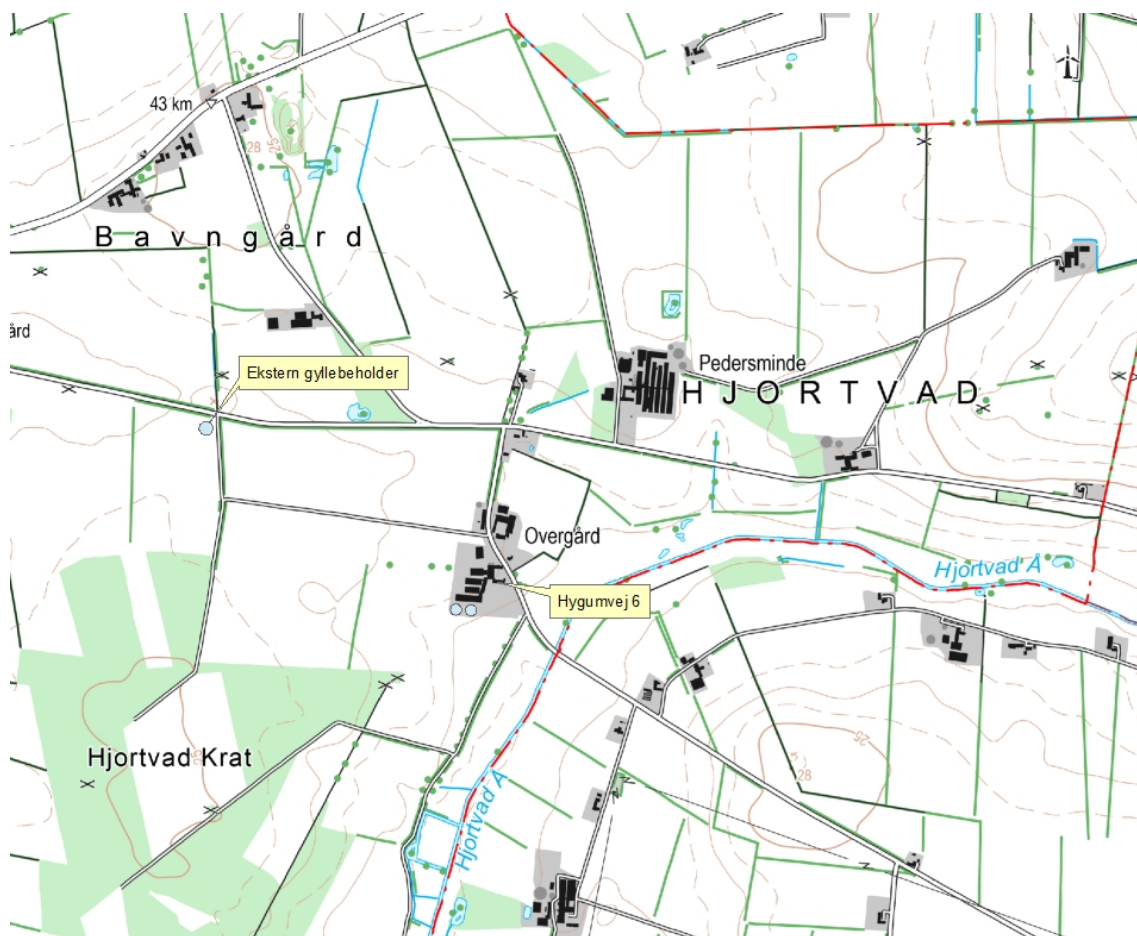
Udover Hygumvej 6 driver ansøger også husdyrbrugene på Hjortvadvej 11, 6760 Ribe samt Hjortvadvej 122 og 157, 6760 Ribe. Husdyrbruget på Hygumvej 6 vurderes hverken at være teknisk- eller forureningsmæssig forbundet med de øvrige husdyrbrug, og miljøgodkendes derfor for sig selv.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "33-020-010: Landområde syd for Kalvslund" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 1011 af 22. juni 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Gyllebeholderen opføres ca. 5,3 km fra eksisterende byzoneområde (Lintrup). Der er ingen lokalplanområder inden for 1 km fra gyllebeholderen.

Nærmeste nabobeboelse er Hygumvej 9, der ligger på den anden side af vejen. Afstanden fra stald 4, hvor produktionsarealet øges, er ca. 75 m til Hygumvej 9. Nærmeste nabobeboelse i forhold til gyllebeholderen er Hjortvadvej 6, der ligger ca. 405 m mod nord.

Husdyrbrugloven² fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra gyllebeholderen, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	405 m	Fra gyllebeholder til Hjortvadvej 6	50 m
	75 m	Fra stald 4 til Hygumvej 9	50 m
Lokalplanområde	> 1 km	Ingen i nærheden	50 m
Byzoneområder	5,3 km	Lintrup	50 m

² §§6 – 8 i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (LBK nr. 1020 af 06/07/2018)

Sommerhusområde	> 1 km	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	560 m	Matr. nr. 125 Hjortvad, Kalvslund	30 m
Beboelse på samme ejendom	875 m		15 m
Levnedsvirksomhed	> 1 km	Ingen i nærheden	25 m
Almen vandindvindingsanlæg	830 m	Drikkevandsboring mod øst (DGU nr. 555.1190)	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	520 m	Markvandingsboring mod vest (DGU nr. 140.2089)	25 m
Vandløb	1.120 m	Vandløb mod sydøst	100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	> 15 m	Ingen i nærheden	15 m
Sø	370 m	Sø mod øst	100 for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	25 m	Hjortvad Kirkevej	15 m
Privat fællesvej	15 m	Vej mod øst	15 m
Kategori 1 og 2 natur	> 1 km	Ingen i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav.

Driftsbygninger

Udover udvidelsen af dyreholdet i eksisterende bygninger etableres der en ny gyllebeholder i det åbne land med et overfladeareal på 1.134 m² (4.500 m³ opbevaringskapacitet).

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel 2.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Smågrise- og slagtesvinestald	1.385 m ²
2	Slagtesvinestald	709 m ²
3	Slagtesvinestald	829 m ²
4	Slagtesvinestald	533 m ²
5	Gyllebeholder	752 m ²
6	Gyllebeholder	747 m ²
7	Ny gyllebeholder	1.134 m ² / 4.500 m ³
8	Opbevaring/Mølleri	
9	Gastætte siloer, 2 stk.	
10	Fodersiloer, 2 stk.	
11	Opbevaring	
12	Opbevaring	
13	Bolig	
14	Maskinhus	

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2 og 3.

Kort 2: Situationsplan

Kort 3: Situationsplan inkl. ekstern gyllebeholder

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel 3.

Af § 33 i husdyrbrugloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	1385	Mekanisk ventilation	6 m	(#53548) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv (#69842) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0 0	659 470
Stald 2	709	Mekanisk ventilation	6 m	(#53568) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	488
Stald 3	829	Mekanisk ventilation	6 m	(#53569) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	707
Stald 4	533	Mekanisk ventilation	6 m	(#53570) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	533
Sum						2857

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Accept af forhåndsvurdering, Hygumvej 6, 6760 Ribe (8-11-2006)
- Miljøgodkendelse, Hygumvej 6, 6760 Ribe (juli 2016)
- Tilsyn d. 08-02-2016

Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift vurderes at svare til det lovlige.

Det bemærkes, at staldsystemet i stald 3 i miljøgodkendelsen fra juli 2016 er oplyst til at være delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Der er tale om en fejlindtastning, idet ansøger oplyser, at der reelt er drænet gulv + spalter (33/67 %) i stalden. Dette har der været siden 1988. I ansøgningen er staldsystemet i både 8-års drift, nudrift og ansøgt drift derfor korrigeret til dette staldsystem. Forholdet lovliggøres således med nærværende miljøgodkendelse.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

I ansøgningen er der medsendt konstruktionstegninger af produktionsarealet i stald 1, 2 og 3. Kortene er vedlagt som bilag 1. Da der ikke findes et kort over stald 4, der viser produktionsarealets placering, er produktionsarealet i ansøgt drift angivet

til hele bygningens areal. Dermed er der inden for rammerne af denne miljøgodkendelse mulighed for at øge produktionen af slagtesvin i stald 4 på delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.

I stald 1 opstaldes der grise/svin indtil de vejer ca. 60 kg. Ifølge normtal overgår smågrise til at være slagtesvin ved ca. 30 kg. Til at fastlægge hvor stor en del af produktionsarealet i stalden, der skal indtastes med hhv. smågrise og slagtesvin, er der foretaget en beregning vha. foderkurve og vækstkurve fra fravæning til levering i håndbog til driftsplanlægning.

I godkendelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Ansøger oplyser, at foder blandes på ansøgers anden husdyrbrug på Hjortlundvej 122. Herfra transporteres det til Hygumvej 6 i gennemsnit 2 gange i ugen, hvor det opbevares i siloer. Placering af siloer fremgår af kort 2.

Esbjerg Kommune stiller vilkår om, at opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Husdyrbruget og dets omgivelser skal desuden renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Esbjerg Kommune gør opmærksom på, at IE-husdyrbrug med produktion af slagtesvin skal anvende fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100 pct.) fytase. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				752
Gyllebeholder 2	Flydende				747
Gyllebeholder 3 (ny)	Flydende				1134
Nudrift					
Gyllebeholder 1	Flydende				752
Gyllebeholder 2	Flydende				747
8 års drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				752
Gyllebeholder 2	Flydende				747

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslagre er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

Ansøger oplyser, at udover husdyrgødning samt vand fra produktionen tilledes vand fra befæstede arealer til gyllesystemet.

Husdyrgødningen opbevares i fortanke, i kanaler under stalden og i gyllebeholdere med tæt eller fast overdækning. Den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen svarer (med den nye beholder) til 10.500 m³. Hvis den nye gyllebeholder ikke opføres, vil der være en opbevaringskapacitet svarende til 6.000 m³ i de to eksisterende gyllebeholdere. Hertil skal lægges opbevaringskapacitet i gyllekanalerne samt i fortank.

Husdyrbruget har pligt til at indsende en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil Esbjerg Kommune sikre, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Den nye gyllebeholder forsynes med fast overdækning, som reducerer ammoniakemissionen fra den flydende husdyrgødning i beholderen med 50 % sammenlignet med naturligt flydelag. For at sikre at forudsætningerne i ansøgningen overholdes stilles der vilkår om, at gyllebeholderen skal fast overdækkes.

Der produceres ingen fast husdyrgødning på husdyrbruget.

Energi- og vandforbrug

Der er i ansøgningen ikke angivet oplysninger om det fremtidige energiforbrug på husdyrbruget.

Ansøger oplyser følgende om husdyrbrugets foranstaltninger for at reducere energiforbruget:

- Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg og ventilation. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes og energispild undgås.
- Der er kun lys i driftsbygningerne, når der arbejdes og dette i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Der er ansøgt om fast overdækning på den nye gyllebeholder. Hvis denne opføres betyder det, at der ikke skal bruges brændstof til udbringning af regnvandsdelen i gyllen, hvilket vil betyde et lavere forbrug af brændstof.
- Der afhentes gylle til afgang på biogasanlæg fra gyllebeholderne på Hygumvej 6. For at gyllen ikke skal leveres tilbage i beholderne på Hygumvej 6, køres det til beholderen i det åbne land. Herved reduce-

res antallet af kørsler med gødning på Hygumvej og gødningen vil være ved udbringningsarealerne, hvor den skal bruges.

- Udendørs belysning har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energiforbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning på husdyrbruget.

Husdyrbrugets forsynes med vand fra vandværk. Det er oplyst, at forbruget er ukendt i den ansøgte drift, da antallet/vægt af dyr kan variere med en miljøgodkendelse efter stipladsmodellen. Ansøgers forventer, at vandforbruget forøges fra 6.350 m³/år til maksimalt 10.400 m³/år afhængig af sammensætningen af svin. Forbruget er beregnet ud fra normtal for en effektiv produktion af svin.

Ansøger oplyser følgende om husdyrbrugets foranstaltninger for at reducere vandforbruget:

- Vandforbruget i husholdningen registreres årligt.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekoppper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene, for at mindske forbruget af vaskevand.
- Der er drikkekoppper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.

Esbjerg Kommune vurderer, at de anførte ændringer i forbruget af energi og vand, som udvidelsen vil medføre, ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Olie og kemikalier

På ejendommen findes der en typegodkendt olietank i plast fra 2009 med 3.900 L opbevaringskapacitet. Tanken er placeret på fast bund uden afløb i maskinhuset (bygning 14 jf. kort 2).

Kemikalier opbevares i aflåst rum i bygning 11 jf. kort 2, hvor der er fast bund og intet afløb.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen³ om indretning, etablering og drift af heraf.

For at forhindre at der opstår forurening stilles der vilkår om, at tankning af diesel til enhver tid skal ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

³ Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Desuden skal opbevaring af olier og kemikalier ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Esbjerg Kommune vurderer med de stillede vilkår, at opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier sker forsvarligt.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald forekommer normalt ikke på ejendommen. Hvis der skulle forekomme ikke forbrændingseget affald på ejendommen, vil dette blive opbevaret i maskinhus (bygning 14 jf. kort 2), hvor det vil blive sorteret og bortskaffet til kommunal modtagestation.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil aflevering på kommunal modtagestation eller afhentning af godkendt renovatør.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads, der er placeret øst for maskinhuset. Dyrene opbevares overdækket og anmeldes til DAKA indenfor 24 timer efter dødsfaldet. Afhentning sker efter behov.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugs affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Alt processpildevand fra driftsbygningerne ledes til gylletank. Det omfatter ud over drikkevandsspild på ca. 953 m³, ca. 428 m³ vaskevand fra rengøring i staldene og ca. 137 m³ vaskevand fra vaskeplads til maskiner o.l.

Interne køreveje og udenomsarealer er grusbelagte, så der vil ikke blive ledt vand til dræn og vandløb herfra.

Området ved vaskepladsen (nord for bygning 8 jf. kort 2) er befæstet. Vand opsamlet fra dette areal overføres via ajledræn til gyllebeholder.

Tagvandet fra eksisterende bygninger ledes ud på jorden. Tagvandet fra eksisterende smågrise- og slagtesvinestald (bygning 1 jf. kort 2) ledes uændret til dræn og videre ud i marken mod syd.

Overfladevand fra teltdugen på gyllebeholderen i det åbne land opsamles ikke og vurderes med de nuværende terrænforhold at strømme i nord – nordøstlig retning mod Hjortvad Kirkevej. Ansøger oplyser, at det i forbindelse med jordarbejdet og etableringen af den nye gyllebeholder sikres, at overfladevand ikke løber ud på Hjortvad Kirkevej. Der vil blive taget de nødvendige foranstaltninger for at sikre dette, og adgangsvej til gyllebeholder placeres herefter. Konkret vil der blive etableret en mindre vold ud mod Hjortvad Kirkevej, så overfladevand samles på egen grund omkring beholder indtil det er nedsivet.

Esbjerg Kommune stiller vilkår om, at der skal etableres en mindre jordvold (maks. 0,5 m højde over terræn) på matr. nr. 158 Hjortvad, Kalvslund, der sikrer at overfladevand fra gyllebeholderen inkl. udenomsarealer nedsives på matriklen. Alternative foranstaltninger kan benyttes, hvis de forinden er oplyst til og accepteret af Esbjerg Kommune.

Hvis tagvand/overfladevand fra bygninger/befæstede arealer på et senere tidspunkt ønskes afledt til vandløb, forudsætter dette en udledningstilladelse fra Esbjerg Kommune, og såfremt eksisterende rørledninger anvendes, skal der desuden søges om tilladelse til medbenyttelse i henhold til vandløbsloven.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Udpumpning af gylle fra stalde til gyllebeholdere foregår hver 14. dag og har en varighed på ca. 1 time. Dette foregår på hverdage inden for normal arbejdstid.

Omrøring af gyllebeholdere sker alene i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på arealerne.

Der er ingen bebyggelse i umiddelbar nærhed af den ansøgte gyllebeholder. Nærmeste beboelse omkring gyllebeholderen, Hjortvadvej 6, ligger placeret ca. 400 m nordøst for beholderen.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af staldene og gyllebeholderne herunder den eksterne gyllebeholder.

Staldene ventileres med punktudsug langs med eller ved staldkip.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgenæfstande. Genæfstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til forskellige områder. Genæfstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder. Beboelsejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Genæfstanden beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige modeller hhv. den "ny lugtvejledning" og "FMK-vejledningen". Det er den længste genæfstand der skal overholdes. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. Desuden bortscreenses staldafsnit, som ligger i en afstand på mere en 1,2 gange genæfstanden fra det pågældende område.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genæfstand (m)	Korrigeret genæfstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
 Hygumvej 3	0	NY	231,8	231,8	370,1	Nej	Ja
 Sørendalsvej 7	0	NY	655,3	655,3	2737,9	Ja	Ja
 Lintrup Ejerlav, Lintrup	0	NY	851,9	851,9	5020,5	Ja	Ja

Tabel 5: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Hygumvej 3, 6760 Ribe beliggende ca. 370 m mod nord. Nærmeste byzone er Lintrup ca. 5 km nordøst for husdyrbruget og nærmeste samlede bebyggelse er Sørendalsvej 7, 6760 Ribe beliggende ca. 2,7 km mod vest.

Genæfstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt. Ansøgningssystemet beregner derfor en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede genæfstand.

I ansøgningen er den vægtede gennemsnitsafstand større end den korrigerede geneafstand til hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzoneområde. Beskyttelsesniveauet for lugt er dermed overholdt og husdyrbruget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener.

Støj og rystelser

De væsentligste støjkloder på et svinebrug er korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og hjemtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Ventilationsstøj må forventes hele døgnet. Dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimer grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og døre normalt er lukkede i svinebesætninger, forventes støjniveauet fra dyrene i staldene at være lavt.

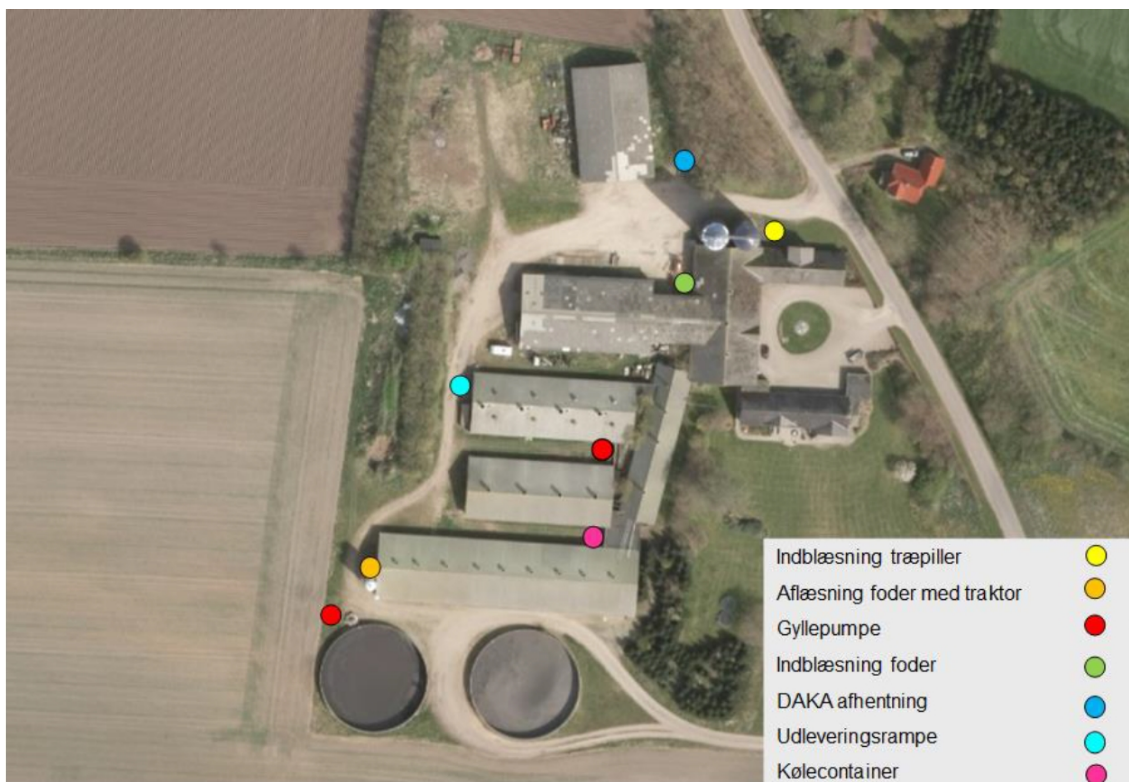
Der sker ikke hjemkørsel af korn eller blanding af foder på denne ejendom, da der primært anvendes indkøbt foder og øvrig foderblanding foregår på ansøgers andet husdyrbrug på Hjortlundvej 122.

Kompressorer til foderanlægget kører flere gange i døgnet i forbindelse med udfodring. Faciliteter til udfodring er placeret indendørs, og ansøger oplyser, at det vil være usandsynligt, at det vil give anledning til støjgener udenfor ejendommen.

Udpumpning af gylle fra stalde til gyllebeholdere foregår hver 14. dag, og har en varighed på ca. 1 time pr. gang.

Omrøring af gyllebeholdere sker alene i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på arealerne, som foregår løbende i planternes vækstperiode.

Kilder til støv og støj er vist med placering på kort 4.

Kort 4: Kilder til støv- og støj på Hygumvej 6.

Der er ingen bebyggelser i umiddelbar nærhed af den ansøgte gyllebeholder. Nærmeste beboelse omkring gyllebeholderen, Hjortvadvej 6, ligger placeret ca. 400 m nordøst for beholderen.

Esbjerg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger og afstanden fra gyllebeholderen til nabobeboelser, at driften ikke vil give anledning til væsentlige støjgener eller rystelser for omgivelserne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover transport i forbindelse med kørsel/udbringning med husdyrgødning, foder, renovation, olie/træpiller til opvarmning samt almindelig leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte.

Dyretype	Transporttype	Nudrift	Ansøgt	Beskrivelse
Levering af smågrise	Lastbil	26	26	Der køres smågrise til ejendommen hver anden uge.

				Transporterne foregår pt. på torsdage og i tidsrummet kl. 08-13.
Afhentning af svin til slagtning	Lastbil	70	52	Der afhentes slagtedyrr fra ejendommen 1 gang pr. uge. Slagteriet afhenter og planlægger transporten – der kan forekomme på alle tider af døgnet – ejer har ingen indflydelse på afhentningstidspunktet.
Indlevering af foder (korn)	Traktor	36	0	Transporterne er koncentreret omkring høst i juli-august. Høstarbejde planlægges efter vejret. Natlige transporter og weekend arbejde kan forekomme i denne periode.
Færdigblandet foder	Traktor	52	104	Foder blandes på Hjortlundvej 122 og transporteres til ejendommen som gennemsnit 2 gange i ugen.
Færdig foder	Lastbil	52	52	Leveres 1 gang i ugen i tidsrummet 08-18.
Dieselolie	Tankbil	4	4	Leveres ca. 4 gange årligt i tidsrummet 08-18.
Gylle	Lastbil/traktor	360	360	Husdyrgødningen afhentes af biogaselskab og en del af gyllen returneres til ejendommen, hvor det udbringes på markerne. Udbringningen tilstræbes at foregå i tidsrummet kl. 06.00-22.00 på hverdage.
Døde dyr	Lastbil	100	104	Der afhentes døde dyr fra ejendommen ca. 2 gange i ugen. DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Renovation	Lastbil	26	26	Hver 14. dag afhentes forbrændingsegnet affald i tidsrummet 08-18.
Halmkørsel	Traktor	10	10	
Fragt, div gods	Lastbil	6	6	
I alt		742	744	

Tabel 6: Oversigt over transporttyper og -tidspunkter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Ansøger har i tabel 6 beskrevet transporterne til/fra ejendommen. Størstedelen af transporterne til/fra ejendommen foregår med gylle.

Der sker en ændring i sammensætningen af fodertransporter, idet husdyrbruget går fra at oplagre og blande foderet på ejendommen til at transportere det færdigblandede foder fra ansøgers anden ejendom til Hygumvej 6. Samlet set øge trafikken til/fra ejendommen ikke nævneværdig.

Det er oplyst, at den nordlige (A jf. kort 2) og sydlige indkørsel (B jf. kort 2) anvendes til produktionen. Den sydlige indkørsel (C jf. kort 2) anvendes til gyllekørsel.

Ejer henviser til god landmandspraksis, og præciserer for ansatte og vognmænd at transport til og fra ejendommen skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stillet vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transportere (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

For at forhindre at naboen umiddelbart nordøst for husdyrbruget (Hygumvej 9) udsættes for væsentlige gener fra transportere stiller Esbjerg Kommune vilkår om, at indkørsel C skal benyttes ved levering/afhentning af flydende husdyrgødning til/fra husdyrbrugets to eksisterende gyllebeholdere (bygning 5 og 6 jf. kort 2). Det vurderes herefter, at transport til/fra ansøgers ejendom samt interne transportere på ejendommen ikke giver anledning til væsentlige støj- og rystelsesgener hos naboer.

Støv, fluer og skadedyr

Støvgener kan opstå ved foderleverancer og fra trafik til og fra husdyrbruget på grusvej. Nærmeste nabo på Hygumvej 9 er beliggende på den anden side af Hygumvej overfor indkørsel A jf. kort 2.

Ansøger oplyser, at støvpartikler fra træpiller og foder vil være koncentreret omkring ejendommens siloer og blanderum, og at dette ikke forventes at give anledning til støvgener uden for ejendommen.

Det vurderes, at driften i betragtning af det samlede antal transportere til/fra ejendommen vil kunne foregå uden at det medfører væsentlige støvgener. For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen, foretages der regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Bekæmpelsen foretages af Dansk Skadedyrsbekæmpelse.

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene samt ved anvendelse af rovfluer. Rovfluerne æder fluelarverne. Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Esbjerg Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen er tilstrækkelige til at forebygge og bekæmpe fluer, og at der derfor ikke er behov for at fastsætte yderligere skærpede vilkår.

Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr.

Lys

Der er ingen udendørs lyskilder placeret på de driftsbygninger, som vender over mod nærmeste nabo på Hygumvej 9.

Husdyrbruget anvender en kombination af dagslys og kunstig lys i staldene. Lyset i staldene vil være tændt, når der arbejdes i staldene. Da der er tale om lukkede stalde, dog med vinduer, vurderes det, at lysudslippet fra staldene er begrænset.

Det gøres endvidere gældende, at staldene er placeret bagved øvrig bebyggelse på ejendommen, og at øvrig bygningsmasse derfor vil skærme for lyset fra staldene over mod nærmeste nabo på Hygumvej 9.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst følgende procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på husdyrbruget:

Ved et evt. udslip af gylle, vil gyllen samle sig umiddelbart omkring gyllebeholderne. Der benyttes halmballer til at skabe en dæmning, så gyllen ikke spreder sig over et større område. Der ringes 112.

Hvert 10. år kontrolleres gylletanke af en autoriseret gylletank kontrollør. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Minimum en gang om året kontrollerer landmanden gylletankene for evt. kabelbrud, skader på kabelbeskyttelse, revner og utætheder i elementer. Ved skade eller tegn på skade kontaktes leverandør af gylletank for udbedring af skaden.

Elpumper er sikret med anordning (typisk en timer), der sikrer, at pumpen slår fra, når der er oppumpet en mængde svarende til indholdet i en gyllevogn.

Eksisterende gyllebeholdere på Hygumvej 6 er beliggende 250 og 285 m til vandløb (Hjortvad Å). Den ansøgte eksterne beholder er beliggende ca. 370 meter fra en sø placeret øst for beholderen. Der er væsentligt længere til vandløb.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da den eksterne gyllebeholder opføres mere end 100 m fra vandløb og søer, og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholderen.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt

gylleudslip, og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbe- kendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendel- sen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om råvarer og hjælpestof- fer. For at forhindre at der opstår forurening som følge af uheld stilles der vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan der skal reageres. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at hus- dyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende land- skab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyr- brug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Placering og erhvervmæssig nødvendighed:

Det ansøgte byggeri omfatter en teltoverdækket gyllebeholder med 4.500 m³ opbe- varingskapacitet (1.134 m² overfladeareal) i det åbne land ved Hjortvad Kirkevej uden tilknytning til den øvrige bygningsmasse på Hygumvej 6. Beholderen ønskes opført her, så flydende husdyrgødning, der skal udbringes på ejendommens nord- vestlige arealer, opbevares netop der, hvor den skal bruges. De to eksisterende be- holdere ved den øvrige bygningsmasse er tilsvarende placeret ved ejendommens sydøstlige arealer.

I nudrift er der alene i gyllebeholderne 6.000 m³ opbevaringskapacitet på ejendom- men. Det er oplyst, at dette giver ca. 9 mdr's opbevaringskapacitet på ejendom- men, hvilket ikke er optimalt for markdriften i meget kolde og våde år. Ved det an- søgte projekt øges opbevaringskapaciteten til i alt 10.500 m³. Ud fra produktionsa- realet med en given sammensætning af smågrise og slagtesvin er det beregnet, at der i ansøgt drift vil være ca. 12 mdr's opbevaringskapacitet.

Gyllekanaler under staldene kan også udgøre en del af den samlede opbevaringska- pacitet, men heri skal beregnes en vis usikkerhed i forbindelse med begrænsede udslusningsmuligheder ved rengøring, vask og eventuelle sygdomsudbrud.

Esbjerg Kommune vurderer ud fra ansøgers oplysninger om nuværende og fremtidig opbevaringskapacitet for ejendommen, at gyllebeholderen er erhvervsmæssig nødvendig for husdyrbruget på Hygumvej 6.

Landskabelige hensyn og vurdering:

I forbindelse med ansøgningen om etablering af gyllebeholderen i det åbne land er der foretaget en landskabsanalyse, se bilag 2. Af landskabsanalysen fremgår følgende:

Gyllebeholderen opføres i et område, der i forvejen er domineret af store landbrug og som er robust overfor tekniske anlæg og byggerier. Placeringen i nærhed til Hjortvad Kirkevej svarer til den øvrige bebyggelsesstruktur i området, men gør samtidig også beholderen fremtrædende i landskabet. Dette opleves i særdeleshed ved transport af Hjortvad Kirkevej. Beholderens fremtræden forstærkes af dens udtryk, der ikke er mulig at tilpasse yderligere til landskabet. Der kan med fordel etableres arealer med løvtræsbeplantning og etableres læhegn for at skærme beholderen og herved understøtte områdets karakter.

For at minimere den landskabelige påvirkning skal beholderen afskærmes med 5 rækker hjemmehørende træer og buske. Beholderen skal desuden graves så langt i jorden som muligt, for at reducere dens fremtræden i landskabet.

Det søges endvidere gennem krav til sammensætningen af beplantningen, at lukke hurtigst muligt for indsigt til beholderen. Ved det rette plantevalg vil indsynet til beholderen være meget begrænset 3-4 år efter beplantningens etablering.

Det vurderes med de stillede vilkår herunder, at beholderen er forenelig med hensynet til landskabet.

Krav til det ansøgte

- Den eksterne gyllebeholder skal placeres som skitseret på kort 3.
- Gyllebeholderen skal fjernes når den ikke længere er i drift. Esbjerg Kommune sørger for, at vilkåret bliver tinglyst på ejendommen.
- Der skal etableres skærmende beplantning omkring gyllebeholderen kun afbrudt af en til- og frakørsel mod øst som skitseret på kort 5. Beplantningen skal udføres som 5-rækkede læhegn bestående af hjemmehørende danske træer og buske, hvor den inderste række skal bestå af en hurtigvoksende træart som f.eks. Salix Alba, Saba eller Gråpoppel.
- Den inderste række træer skal fjernes, når den øvrige beplantning er kommet op og skærmer for beholderen.
- Det afskærmende beplantningsbælte skal til enhver tid bevares og vedligeholdes, og om fornødent fornyes, så længe gyllebeholderen er placeret på stedet.
- Gyllebeholderen skal graves så langt ned i jorden som muligt.

Kort 5: Beplantning omkring ekstern gyllebeholder på Hygumvej 6.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁴, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget, se tabel 7.

⁴ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5023,2	826,3	5849,5
Nudrift	4664,4	599,6	5264,0
8 års-drift	4330,7	599,6	4930,3

Tabel 7: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 5.264,0 kg N/år (nudrift) til 5.849,5 kg N/år (fra 4.930,3 kg N/år i forhold til 8-års drift).

Den nye gyllebeholder forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning, der reducerer ammoniakemissionen fra beholderen med 50 % ift. tæt overdækning med naturligt flydelag.

Beskyttelsesniveau for natur

På ejendommen Hygumvej 6 sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes godkendelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Esbjerg Kommune har i forbindelse med sagsbehandlingen haft udkastet sendt til udtalelse hos Vejen Kommune. Vejen Kommune har svaret, at de vurderer, at der ikke er nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne i Vejen Kommune. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtyperne.

For de nærtliggende enge gælder det, at der ikke er registreret kvælstoffølsomme naturtyper på arealerne og Vejen Kommune vurderer, at der heller ikke forekommer ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med naturvurderingen.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder indenfor 1.000 meter fra anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m fra ejendommens anlæg. Der er tale om enge, mose og søer. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 14,4 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring Hygumvej 6 er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 16,7 kg N/ha/år.

Med vedtagelse af husdyrbrugloven (lovforslag L114) ændres der ikke på det beskyttelsesniveau for ammoniak, som blev fastlagt i den tidligere husdyrbrugslov (lovforslag L12). Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende klagenævnspraksis (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

Repræsentative naturområder inden for 1.000 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 6).

Kort 6: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 8 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, afstand til anlæg, andre husdyrbrug, der bidrager kumulativt samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori og beskyttelsesniveau er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Tabel 8. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)	Naturkategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1. Potentiel ammoniakfølsom skov	0,2	1,5	222	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
2. Eng	0,5	3,4	267	Ej kategori	Ej relevant	Konkret vurdering
3. Mose	0,2	1,4	446	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
4. Potentiel ammoniakfølsom skov	0,1	1,1	600	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
5. Potentiel ammoniakfølsom skov	0,1	0,6	884	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
6. Potentiel ammoniakfølsom skov	0,2	1,4	438	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§25-28.

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 natur. I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af kategori 1 og 2 natur inden for 10 m fra anlægget.

Det fremgår af tabellen, at der ved det ansøgte sker afsætning af ammoniak på kategori 3 natur med nummer 1, 3-6. Ifølge beskyttelsesniveauet kan der – på baggrund af en konkret vurdering – stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak på kategori 3 natur. Kravet kan ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Som det fremgår af tabellen, er merdepositionen mindre end eller lig 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet vurderes derfor at være overholdt.

Der er ingen kategori 1 og 2 natur i nærheden af anlægget. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau er således overholdt.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at beskyttelsesniveauet for kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt, og at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på lokaliteterne. Det vurderes, at overholdelse af beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af lokaliteterne.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau omfatter langt størstedelen af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog en-

kelt lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om nogle søer og ferske enge omkring anlægget.

Der er registreret flere søer indenfor 1.000 m fra anlægget (kort 6). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For de omkringliggende ferske enge gælder, at der ikke er registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder. Der henvises til godkendelsens afsnit om bilag IV-arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end beskyttelsesniveauet, således som det er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beskyttelsesniveauet er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 2,5 km fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 78 – Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde. Området modtage en totaldeposition på 0 kg N/ha/år fra ejendommen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer.

Af indsatsprogrammet for de gældende Natura 2000-planer for perioden 2016-21, fremgår det, at reduktion i kvælstofdeposition sker gennem husdyrgodkendelsesloven og generelle tiltag til at mindske luftforureningen, og er således ikke en del af Natura 2000-planens indsatsprogram.

Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områderne.

Miljøgodkendelse af husdyrbrug bidrager til opfyldelsen af Natura 2000-planernes målsætninger ved overholdelse af de i ovennævnte bekendtgørelser fastlagte beskyttelsesniveauer og bidrager derved også til gennemførelsen af vandområdeplanlægningen efter vandrammedirektivet. Direktivet er gennemført ved lov om vandplanlægning og senest udmøntet i vandområdeplaner 2015-2021 (2. planperiode).

Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpeelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt

som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne godkendelses bilag 3.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 15,4 km V for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 10,8 km NV for anlægget), strandtudse (ca. 16,2 km NV for anlægget), løgfrø (ca. 5,9 km NV for anlægget), stor vandsalamander (ca. 11,1 km NV for anlægget) og birkemus (ca. 12,2 km SV for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Hjortvad Å.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arters yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 5.850 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end den vejledende emissionsgrænseværdi på 6.076 kg NH₃-N vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse ammoniakemissionen fra stald og lager ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgningen anvendes følgende virkemidler:

- Fast overdækning af ekstern gyllebeholder i form af teltoverdækning. Dette virkemiddel reducerer ammoniakemissionen med 50 % ift. naturligt flydelag.

Ansøger har indsendt en scenarieberegning (skema nr. 204876), der viser at den vejledende emissionsgrænseværdi også er overholdt, såfremt gyllebeholderen evt. ikke opføres.

Eksisterende klimastald (stald 1) er desuden indrettet med delvist fast gulv, der er BAT-teknologi for gulvtype i smågrisestalde jf. BAT-byggeblad 106.03-52.

Slagtesvinene i stald 1 og 4 er opstaldet på delvis spaltegulv, der er BAT-teknologi for gulvtype i slagtesvinestalde jf. BAT-byggeblad 106.04-52. Stald 2 og 3 er indrettet med drænet gulv + spalter (33/67 %).

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Esbjerg Kommune stiller vilkår om, den nye gyllebeholder skal fast overdækkes.

Regler for IE-husdyrbrug

Betegnelsen IE-husdyrbrug dækker over svine- og fjerkræbrug, som overstiger det antal stipladser, der fremgår af husdyrbruglovens §16a stk. 2. Husdyrbruget på Hygumvej 6 er et IE-husdyrbrug.

Den "bedste tilgængelige teknik" for IE-husdyrbrug er beskrevet i EU kommissionens BAT konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ og svin" offentliggjort d. 21. februar 2017⁵. BAT konklusionerne skal anvendes i forbindelse med fastsættelse af vilkår for godkendelse.

⁵ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)-konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin.

For en lang række parametre, er teknikkerne fra BAT konklusionen implementeret i dansk lovgivning:

1. Miljøledelse

BAT konklusionen angiver, at det er BAT at gennemføre og overholde et miljøledelsessystem. Dette krav er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen hvoraf det fremgår, at IE-husdyrbrug skal have miljøledelse fra det tidspunkt, hvor de første gang får en godkendelse efter husdyrbrugloven.

Den ansvarlige på husdyrbruget kan selv bestemme, hvilket miljøledelsessystem der anvendes, men skal sørge for at kunne dokumentere, at kravene overholdes.

Kravene kan overholdes ved brug af et certificeret miljøledelsessystem (EMAS eller ISO 14.001), eller husdyrbruget kan vælge et mindre omfattende system.

Miljøstyrelsen har udviklet to systemer, der frit kan anvendes. Miljøstyrelsens nye mini miljøledelsessystem sikrer, at husdyrbruget nemt kan overholde kravene og fremlægges dokumentation herfor. Det andet er et mere omfattende miljøledelsessystem med en række bilag, som kan bruges efter behov. Begge miljøledelsessystemer er frit tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Ansøger har oplyst, at der i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse indføres miljøledelse på husdyrbruget, der følger Miljøstyrelsens miljøledelsessystemer. Dokumentet vedr. miljøledelse på husdyrbruget foreligger inden godkendelsen meddeles.

Der følges op på brug af miljøledelsessystem i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget.

2. Fodring

De teknikker fra BAT konklusionen der er indarbejdet i dansk lovgivning er krav om, at der skal anvendes fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100%) fytase. Der er endvidere krav om, at der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fodring eller fodringsteknikker.

BAT konklusionen angiver også, at det er BAT at reducere foderets indhold af råprotein. Ansøger oplyser følgende omkring fodring og BAT:

- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen, så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler omkring levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således tilpasses den udfodrede mængde løbende til dyrets vækst og behov.

Ved at følge gældende lovgivning samt at have fokus på at minimere indholdet af råprotein, vurderes husdyrbruget således at leve på til BAT.

3. Opbevaring af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning er bl.a. krav om overdækning af opbevaringslagre med fast og flydende husdyrgødning. I praksis omrøres gyllebeholdere derfor kun forud for udbringning. Desuden er der krav til kapacitet af opbevaringslagre, særlige krav til styrke og tæthed af opbeva-

ringsanlæg for husdyrgødning, ligesom der også er krav om, at gyllebeholdere skal kontrolleres hvert 10 år af en autoriseret kontrollant. Der er desuden krav om, at gyllebeholdere der er placeret således, at der er risiko for afstrømning til vandløb og søer i forbindelse med uheld skal kontrolleres hvert 5 år, have monteret alarmsystem og i nogle tilfælde også beholderbarrierer.

BAT konklusionen angiver også, at der årligt bør foretages et eftersyn af beholderen. Ansøger oplyser følgende om opbevaring af gødning i forhold til BAT:

- Der er flydelag af halm på ejendommens eksisterende gyllebeholdere, så lugt og ammoniakfordampning begrænses. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.
- Ny gyllebeholder ønskes opført med fast overdækning i form af telt.
- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lagrene tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Beholderne er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Ved at følge gældende lovgivning samt at foretage den visuelle kontrol, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

4. Udbringning af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning er bl.a. harmonikrav, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er endvidere krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

5. Lugt-, støj- og støvemissioner:

I medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at der skal foretages en vurdering af det ansøgtes påvirkning af omgivelserne i forhold til lugt-, støj- og støvgener. I denne vurdering indgår husdyrbrugets placering i forhold til naboer, hvilke aktiviteter på husdyrbruget der kan medføre gener samt hvorledes eventuelle gener kan reduceres.

Vurderingen fremgår af de respektive afsnit i nærværende godkendelse. Ved at følge de stillede vilkår i godkendelsen, vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

6. Ammoniakemission

De teknikker og niveauer for ammoniakemission der fremgår af BAT konklusionen er indarbejdet i husdyrbrugloven, som fastsætter et generelt beskyttelsesniveau for ammoniak (jf. ovenstående afsnit om BAT og ammoniakemission). Ved at overholde dette beskyttelsesniveau vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

7. Emissioner fra spildevand

Teknikker fra BAT konklusionen er indarbejdet i dansk lovgivning, hvor der generelt er krav om, at regnvand og øvrigt spildevand skal holdes adskilt. I medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen er der bl.a. krav om, at afløb fra mødding- og ensilagepladser skal ledes til opsamlingsanlæg. Samtidig skal mødding- og ensilagepladser indrettes således, at overfladevand ikke kan løbe ind på pladsen. Desuden er der krav til, hvornår og hvordan spildevand må udbringes.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Foruden ovenstående parametre, indeholder BAT konklusionerne også en beskrivelse af bedst tilgængelige teknikker indenfor områderne godt landmandskab og effektiv vand- og energiudnyttelse. Disse parametre er ikke direkte implementeret i dansk lovgivning.

8. Godt landmandskab

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at sikre en korrekt og hensigtsmæssig placering af husdyrbruget, at ansatte har den nødvendige oplæring og uddannelse, at udarbejde beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikre regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af udstyr m.v. samt opbevare døde dyr på en måde, der forhindrer eller reducerer emissioner.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og godt landmandskab/management:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbruget af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til godt landmandskab har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

9. Effektiv vand- og energiidnyttelse

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at registrere vandforbruget, at opspore og udbedre lækager og herunder at kontrollere drikkevandsudstyr, anvende højtryksrensere til rengøring og genbruge uforurenede regnvand som rens vand. Det er desuden BAT at anvende højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer, at anvende naturlig ventilation eller have grundig isolering af stalde, hvis naturlig ventilation ikke er muligt, at anvende energieffektiv belysning og at anvende varmegegnindvinding.

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og effektiv vand og energiidnyttelse:

- Vandforbruget registreres i regnskabet.
- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.
- Defekte drikkenipler udskiftes eller afkalkes.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducere vaskevandsforbruget.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.
- Drikkenipler monteres over krybber for at undgå spild.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til effektiv vand- og energiidnyttelse har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Der stilles i godkendelsen vilkår om, at der minimum sker en årlig registrering af vand- og energiforbrug for at bibeholde og øge fokus på forbruget og muligheder for at reducere dette. Desuden stilles der vilkår om, at ventilationsanlægget skal kontrolleres minimum 1 gang årligt af autoriseret firma, så det sikres at det ikke bruger mere end nødvendigt.

Ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler og gylletanke vil blive rengjort, således at der ikke er fare for forurening med husdyrgødning.

Esbjerg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Endvidere gælder det i medfør af § 45 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse som både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2.

Alternative muligheder

Ansøger oplyser, at der har været overvejelser omkring at placere den nye gyllebeholder vest for eksisterende gyllebeholder. Denne placering er ikke valgt, da placeringen ikke er optimal i forhold til kørsel omkring ejendommen.

Fordelen ved at gyllebeholderen placeres ved udbringningsarealerne er, at den afgassede husdyrgødning leveres derhen, hvor den skal bruges. Herved reduceres antallet af kørsler på Hygumvej og antallet af til- og frakørsler til husdyrbruget samt brændstofforbruget.

Bemærkninger i forbindelse med indledende annoncering af det ansøgte projekt

I forbindelse med offentliggørelse af det ansøgte projekt på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration den 15. maj – 29. maj 2018 har Esbjerg Kommune ikke modtaget kommentarer, indsigelser og forslag til projektet.

Høring

I forbindelse med den offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger fra offentligheden. Høringsperioden var for størstedelens vedkommende i perioden d. 13. juli til 14. august 2018.

Et enkelt brev var sendt til en person, som ikke bor på en ejendom inden for konsekvenszonen for lugt. Da dette blev opdaget udsendte Esbjerg Kommune efterfølgende et nyt høringsbrev til naboerne, der bor på den pågældende adresse. Høringsfristen blev for disse naboer forlænget til d. 24. august 2018, så udkastet også var i 30 dages høring her. Der er heller ikke indkommet bemærkninger fra disse naboer.

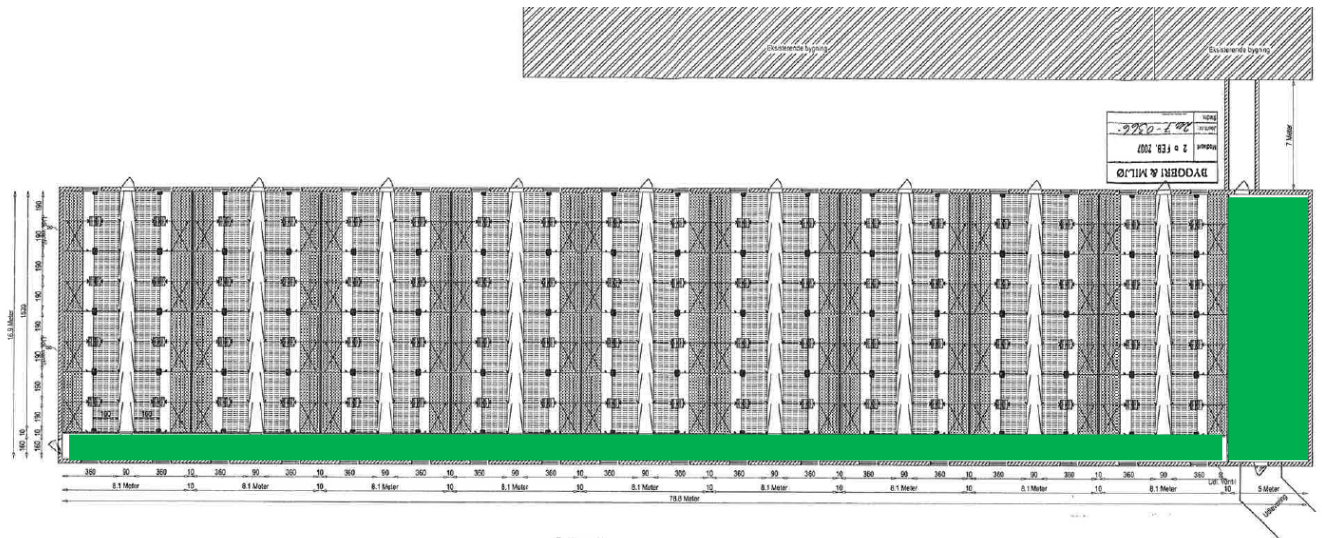
Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1

Placering og beregning af produktionsareal i stald 1, 2 og 3. Grøn farve udgør det areal, der skal fratrækkes staldens brutto-areal for at få netto-arealet.

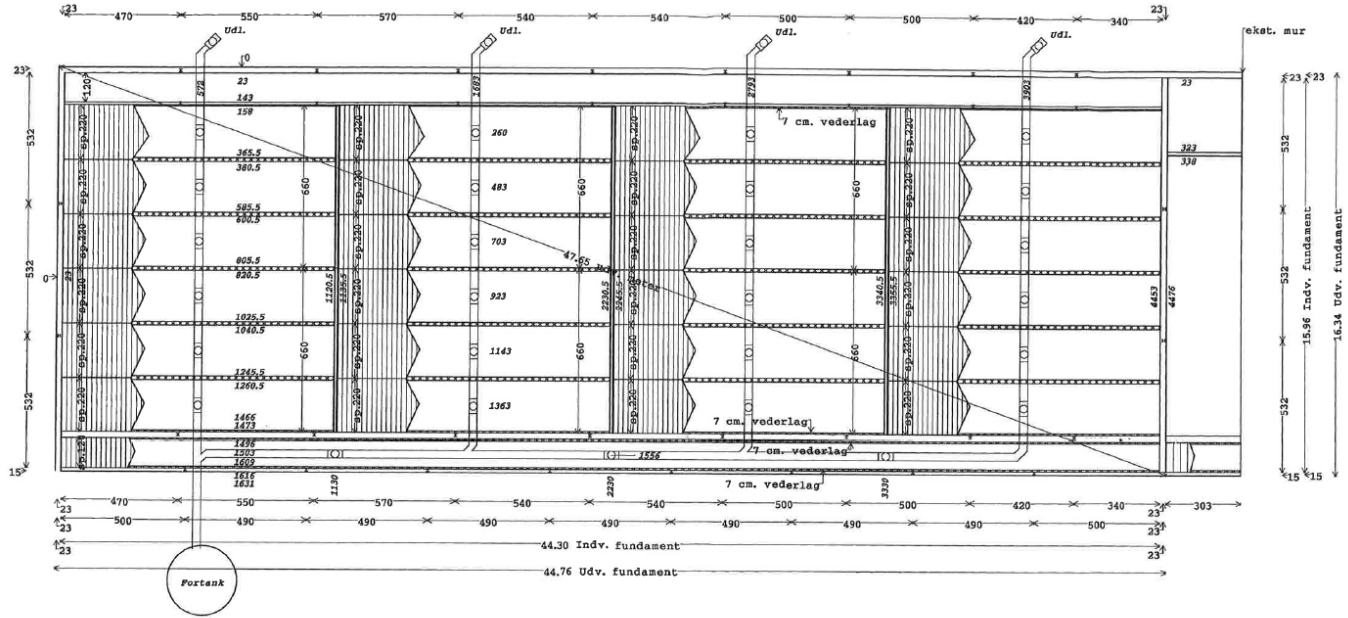
Stald 1

To-køninstald
med 3 sektioner à 16 stier
144 stier à 130 x 300cm = 6,9m²/stier (19 grise/stier)
Med 0,35m²/grise
Samlet 304 stipladssektion - 2736 stipladser i alt

Total inv. areal
 $16,9 - 1,6 \times 78,8 - 5 = 1129 \text{ m}^2$

Stald 3

stald 3

$$44,30 \times 15,96 = 707,03 \text{ m}^2$$

Gyllerør nedlægges efter leverandør anvisninger.

Bilag 2

Landskabsanalyse

Projekt

- Etablering af gyllebeholder på 4.500 m³ (1.134 m² overfladeareal) med fast overdækning i form af teltdug.

Gyllebeholderen etableres i betonelementer med teltoverdækning, diameter ca. 38,5 meter, højde ca. 2,5 meter over terrænhøjden – med teltoverdækning 9-10 meter.

Gyllebeholderen ønskes placeret i det åbne land på matrikel 158 Hjortvad, Kalvslund. Ansøger oplyser, at der har været overvejelser om at placere gyllebeholderen vest for eksisterende gyllebeholdere. Denne placering er ikke valgt, da placeringen ikke er optimal i forhold til kørsel omkring ejendommen. Hvis beholderen opføres på denne placering, vil der være meget unødvendig kørsel med gylle til og fra ejendommen, da der leveres og modtages gylle til/fra biogasanlæg. Ved at placere beholderen som ansøgt opbevares den afgassede husdyrgødning, der skal udbringes på ejendommens nordvestlige arealer, netop der, hvor den skal bruges. De to eksisterende beholdere ved den øvrige bygningsmasse er tilsvarende placeret ved ejendommens sydøstlige arealer.

Ifølge Miljøstyrelsen kan gyllebeholdere placeres på en af hensyn til markdriften ønsket placering, medmindre væsentlige hensyn til omgivelserne, navnlig landskab, natur og miljø samt naboer, afgørende taler imod placeringen. For så vidt angår opførelse af en fritliggende gyllebeholder anses hensynet til markdriften således altid for en særlig begrundelse. Hvis der ønskes opført en fritliggende beholder, skal kommunen fastsætte vilkår om beplantning og fjernelse m.v.

Bindinger

- KP 18-30⁶ Landskabskarakterområder (561.12 Kalvslund).
- KP 18-30 Værdifulde landskaber

Indenfor landskabskarakterområderne skal landskabets karakter understøttes og udvikles. Særlige natur- og kulturhistoriske værdier skal søges bevaret.

Værdifulde landskaber er i særlig grad landskaber, der skal beskyttes og bevares. De umiddelbart smukkeste landskaber er ofte knyttet til ådalene, kysterne og andre vidtstrakte landskaber. Der findes imidlertid også andre områder med landskabelig værdi. Det kan være områder, der tydeligt afspejler de geologiske processer, der har givet landskabet form eller landskaber, som vidner om områdets kulturhistorie. Større byggerier og tekniske anlæg skal begrænses mest mulig inden for de værdifulde landskaber. Nødvendigt byggeri og anlæg skal tilpasses landskabet ved placering, arkitektur, materiale- og farvevalg, beplantning samt belysning. Tekniske anlæg skal indpasses bedst muligt i terrænet og vigtige udsigtskiler skal friholdes.

Topografi

Karakterområdet er beliggende på kanten af Rødding Bakkeø mellem Kongeåen mod nord og Hjortvad Å mod syd. Bakkeøen har gennemgående et forhøjet terræn i midten og et lettere fald i terræn mod yderkanterne. Ved det forhøjede terræn i midten af karakterområdet varierer koten mellem kote 20 og 28 m og mod yderkanterne af karakterområdet falder koten til mellem 9 og 15. Terrænspringene er

⁶ Kommuneplan 2018-2030 for Esbjerg kommune

relativt dramatiske sammenlignet med det øvrige del af Esbjerg Kommune, og særligt sammenlignet med de omkringliggende, flade karakterområder.

Beholderens placering ligger i det forhøjede terræn i midten af karakterområdet i kote 20 m.

Terrænet ved gyllebeholderen er relativt fladt, men stiger jævnt mod både nord og syd til kote 26-28 m over en strækning på ca. 700 m.

Grundet det relativt flade og høje landskab vil beholderen være synlige i landskabet, hvor det ikke er afskærmet af beplantning mv.

Bevoksning

Store dele af karakterområdet består af skov, hvilket ses i området ved Haslund Krat og Hjortvad Krat. I andre områder inden for karakterområdet ses skiftevis arealer med beplantning af løvtræer og læhegn som indrammer markerne. De mindre løvtræsbeplantninger er placeret i forbindelse med større landbrug i området. Foruden Haslund Krat og Hjortvad Krat så dyrkes jorden i karakterområdet intensivt.

I området omkring Hjortvad er der mindre arealer med løvtræsbeplantning nær de store landbrug, og læhegnene, som indrammer markerne, er lave. Tilsammen opleves landskabet i denne del af karakterområdet som transparent afgrænset.

Med de nuværende beplantningsforhold i området ydes der ringe afskærmning af beholderen i alle retninger. Beholderen vil på grund af nærheden til Hjortvad Kirkevej være synlig ved færdsel ad vejen og vil uden afskærmende beplantning virke dominerende i landskabet og tilfældig placeret. Et væsentligt krav til beholderen er derfor, at den på ingen måde er blottet i terrænet, hvorfor der skal etableres beplantning omkring den.

For at minimere gyllebeholderens landskabelige påvirkning skal der derfor stilles vilkår om afskærmende beplantning omkring beholderen.

Bebyggelse

Inden for karakterområdet ligger Kalvslund, som en mindre landsby, hvor bebyggelsen er fordelt på tre klynger, der adskilles af landbrugsland. Derudover ses en kombination af huse og mange, store landbrug spredt i landskabet. De store landbrug ligger på de intensivt dyrkede flader, dog med undtagelse af en større minkfarm ved Haslev Krat. Husene og de større landbrug er placeret tæt ud til de større veje, som går igennem karakterområdet. Denne bebyggelsesstruktur ses også området omkring gyllebeholderen (Hjortvad Kirkevej, Hjortvadvej, Hygumvej og Koldingvej).

Ved placering af gyllebeholderen tæt ud til Hjortvad Kirkevej brydes der således ikke med den nuværende bebyggelsesstruktur i området. Beholderen adskiller sig dog bygningsmæssigt fra den øvrige type af anlæg og bebyggelse inden for landskabskarakterområdet, se "Infrastruktur/tekniske anlæg".

Infrastruktur/tekniske anlæg

Af tekniske anlæg i karakterområdet ses masten Kalvslundsenderen og omkring Hjortvad er der en del siloer, som ligger i forbindelse med de store landbrug. Derudover påvirker en del vindmøller ind i karakterområdet, en stor del af vindmøllerne er placeret i Vejen kommune.

Beholderen adskiller sig således fra den øvrige type af anlæg og bebyggelse inden for landskabskarakterområdet. Gyllebeholderen placeres med en afstand på 25 m fra Hjortvad Kirkevej. Dermed vil den være placeret i køreretningen ved færdsel i såvel vestlig retning som østlig retning, og den vil derfor være fremtrædende i landskabet.

Gyllebeholdere fås i varierende størrelser, men de er udtryksmæssigt ens uanset hvilken producent beholderen kommer fra. Der kan typisk ske projektilpasning af andre typer bygningsværker, idet der her kan arbejdes med arkitektur, materiale form og farver. Dette er ikke en mulighed i denne konkrete sag.

Derfor skal beholderens fremtræden i landskabet søges reduceret på anden vis ved nedgravning og ved etablering af afskærmende beplantning.

Kulturforhold

Nærmeste fredede fortidsminde (rundhøj fra oldtiden) ligger ca. 130 m nord for gyllebeholderen.

Nærmeste beskyttede sten- og jorddige ligger umiddelbart nord for beholderen på den nordlige side af Hjortvad Kirkevej.

Der er ingen øvrige kulturforhold i nærheden af projektområdet.

Det vurderes, at den ansøgte beholder ikke vil påvirke områdets kulturforhold i negativ retning.

Sårbarhed

Karakterområdet er overvejende robust på de højere liggende flader, hvor store landbrug i forvejen dominerer bebyggelsen. Fladerne er overvejende robuste, og her kan mindre tekniske anlæg, byggerier og skovrejsning indpasses. Beplantning omkring byggerier og tekniske anlæg kan være med til at understøtte områdets karakter.

Landskabet er sårbart overfor gyllebeholderen, der i kraft af dens udtryk, områdets topografi og placering tæt på Hjortvad Kirkevej, hvor den er synlig i begge køreretninger, vil virke fremtrædende i landskabet. Landskabspåvirkningen skal derfor minimeres vha. afskærmende beplantning og nedgravning af beholderen.

Konklusion

Gyllebeholderen opføres i et område, der i forvejen er domineret af store landbrug og som er robust overfor tekniske anlæg og byggerier. Placeringen i nærhed til Hjortvad Kirkevej svarer til den øvrige bebyggelsesstruktur i området, men gør samtidig også beholderen fremtrædende i landskabet. Dette opleves i særdeleshed ved transport af Hjortvad Kirkevej. Beholderens fremtræden forstærkes af dens udtryk, der ikke er mulig at tilpasse yderligere til landskabet. Der kan med fordel etableres arealer med løvtræsbeplantning og etableres læhegn for at skærme beholderen og herved understøtte områdets karakter.

For at minimere den landskabelige påvirkning skal beholderen afskærmes med 5 rækker hjemmehørende træer og buske. Beholderen skal desuden graves så langt i jorden som muligt, for at reducere dens fremtræden i landskabet.

Det søges endvidere gennem krav til sammensætningen af beplantningen, at lukke hurtigst muligt for indsigt til beholderen. Ved det rette plantevalg vil indsynet til beholderen være meget begrænset 3-4 år efter beplantningens etablering.

Det vurderes med de stillede vilkår herunder, at beholderen er forenelig med hensynet til landskabet.

Krav til det ansøgte

- Den eksterne gyllebeholder skal placeres som skitseret på kort 3.
- Gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er i drift. Esbjerg Kommune sørger for, at vilkåret bliver tinglyst på ejendommen.
- Der skal etableres skærmende beplantning omkring gyllebeholderen kun afbrudt af en til- og frakørsel mod øst som skitseret på kort 5. Beplantningen skal udføres som 5-rækkede læhegn bestående af hjemmehørende danske træer og buske, hvor den inderste række skal bestå af en hurtigvoksende træart som f.eks. Salix alba Saba eller Gråpoppel.
- Den inderste række træer skal fjernes, når den øvrige beplantning er kommet op og skærmer for beholderen.
- Det afskærmende beplantningsbælte skal til enhver tid bevares og vedligeholdes, og om fornødent fornyes, så længe gyllebeholderen er placeret på stedet.
- Gyllebeholderen skal graves så langt ned i jorden som muligt.

Kort 5: Beplantning omkring ekstern gyllebeholder på Hygumvej 6.

Bilag 3

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelser

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tør

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (*Microchiroptera* spp.)

Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*)

Birkemus (*betulina*)

Odder (*Lutra lutra*)

Marsvin (*Phocoena phocoena*)

Alle andre arter af hvaler (Cetacea spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (*Dermochelys coriacea*)
Uægte karett (Caretta caretta)"
Bastardskildpadde (*Lepidochelys kempii*)"
Europæisk sumpskildpadde (*Emys orbicularis*)
Markfirben (*Lacerta agilis*)

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)
Klokkefrø (*Bombina bombina*)
Løgfør (*Pelobates fuscus*)
Løvfør (*Hyla arborea*)
Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)
Springfrø (*Rana dalmatina*)
Strandtudse (*Bufo calamita*)
Grønbroget tudse (*Bufo viridis*)

Fisk

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Insekter

Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*)
Eremit (*Osmoderma eremit*)
Sortpletet blåfugl (*Maculinea arion*)
Grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*)
Stor kærguldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*)
Grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (*Unio crassus*)

Planter

Enkelt månerude (*Botrychium simplex*)
Vandranke (*Luronium natans*)
Liden Najade (*Najas flexilis*)
Fruesko (*Cypripedium calceolus*)
Mygblomst (*Liparis loeselii*)
Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
Krybende sumpskærm (*Helosciadium repens* (= *Apium repens*))

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk